

Westerwoldsk og Italiensk raigras *Lolium multiflorum* var. *westerwoldicum* & *italicum* Lam.

Hurtigvoksende og høytstående fôrgras som også kan benyttes som fangvekster.

Både westerwoldsk og italiensk raigras trives best på næringsrik jord med pH mellom 6 og 7. Raigras setter pris på rikelig med nedbør. På løs jord blir raigraset lett utsatt for tørkeskade.

Westerwoldsk raigras er ettårig og setter rikelig med frøbærende skudd i såingsåret. Italiensk raigras er et toårig (vinterrettårig) gras, men vinterherdigheten er så dårlig at det dyrkes som ettårig i Norge. Noen sorter av italiensk raigras kan sette opp til 20 % frøbærende strå i såingsåret. Westerwoldsk raigras vokser raskt til og gir stor førsteslått og god gjenvekst etter slått, men det vokser ikke så kraftig som italiensk raigras på ettersommeren. Italiensk raigras har moderat tilvekst på forsommeren, men god gjenvekst etter slått og vokser lenge utover høsten. Praktisk erfaring har vist westerwoldsk gir noe tidligere avling enn italiensk raigras.

Forskjell på arter og sorter?

En norsk forsøksserie på begynnelsen av 2000-tallet viste at det var svært små forskjeller mellom de ulike sortene innen hver av de to artene, men at det var betydelig forskjell mellom artene. Westerwoldsk raigras ga størst tørrstoffavling, mens italiensk raigras ga størst fôrenhetsavling. Når italiensk og westerwoldsk raigras blir høstet på samme tid, har italiensk raigras klart høyere fôrenhetskonsentrasjon enn westerwoldsk raigras. Råproteininnholdet er også klart høyest i det italienske raigraset.

Kvaliteten på graset

Kvaliteten på gras generelt går raskt ned etter skyting. Hvis graset skal ensileres, kan det være en fordel med en høyere stråandel for å lette fortørkinga og hindre tap med pressaft. Westerwoldsk raigras passer best når hele eller deler av avlinga skal ensileres. Westerwoldsk raigras kan også beites, men strået blir lett vraket. Fôrverdien er svært god fram til skyting, men forringes raskt.

Italiensk raigras har god fôr kvalitet, og er mest aktuell som ettårig grønnfôrvekst til nullbeiting eller beiting. En stor fordel med italiensk raigras er at kvaliteten er jevnt høy, slik at tidspunkt for høsting og beiting er mer fleksibelt. Hvis italiensk raigras skal ensileres med godt resultat, krever det god fortørking. Det kan være aktuelt å blande italiensk raigras i grønnfôrblandinger av korn og erter for å kunne høste mer enn en avling. Begge typer raigras har god konkurransevne og frøgras betyr sjelden noe etter første slått, og eventuell kvekebestand vil bli redusert.

På grunn av rask etablering og god konkurranse mot ugras er westerwoldsk raigras velegnet ved sommersåing, eller på steder med kort vekstsesong. Raigraset, særlig det italienske fortsetter å vokse godt langt utover høsten etter at de flerårige grasartene har avsluttet veksten og forberedt seg på overvintring. Raigras kan beites betydelig lengre utover høsten enn flerårige beiter, som skal gi god avling også neste år.

Fangvekst

Italiensk raigras er velegnet som fangvekst, men kan konkurrere sterkt med korn dersom det blir sådd samtidig om våren. Etter tresking vil italiensk raigras vokse raskt og samle opp et eventuelt næringsoverskudd i jorda og beskytte mot erosjon og utvasking på høsten. God konkurransevne mot ugras.

1000-frøvekt: italiensk raigras 2,5 til 3 gram, westerwoldsk raigras 2 til 4 gram.

Såmengde som grønnfôrvekst: 4 kg både for italiensk- og westerwoldsk raigras

Såmengde som fangvekst sådd om våren: 0,5 kg italiensk raigras, evt. 0,4 kg italiensk raigras + 0,1 kg hvitkløver

Såmengde som fangvekst etter høsting: 2 kg italiensk raigras (westerwoldsk kan også brukes)

Artsdatabanken: Arten har moderat invasjonspotensiale, og liten økologisk effekt